

Aan de leden van de Staten van Zeeland en de
Voorzitter en leden van het College van
Gedeputeerde Staten.

Kortgene, 16 januari 2017.

Geachte bestuurders van de Provincie Zeeland,

Met belangstelling

volg ik met regelmaat de behandeling van voorstellen en
besluitvormingsprocessen van de overheden. Daarbij ligt het
zwaartepunt van mijn aandacht naast de rijksoverheid vooral bij
de gemeente Noord-Beveland en de provincie Zeeland.

Het zal U niet verbazen dat daarbij gevoelens van instemming en
van teleurstelling zich bij mij afwisselen.

Als inwoner van deze provincie heb ik als kiezer mijn bijdrage
geleverd, maar dan eindigen op het moment van de
verkiezingsuitslag werkelijk al mijn bevoegdheden en moet ik
hopen dat een redelijk percentage van het mij (en alle andere
kiezeraars) beloofde ook zal worden gerealiseerd.

Dat zulks in het algemeen maar in beperkte mate het geval is, zult
U wellicht niet ontkennen.

Soms ook worden voornemens of besluiten openbaar, waartegen
men als inwoner bezwaar heeft dan wel, dat ze teleurstelling of
ergernis opwekken.

In mijn situatie was dat in de laatste maanden van 2016 aan de
orde en het vormde aanleiding om me met een aantal
opmerkingen tot U te wenden.

Nog voordat ik de betreffende brief aan U verzond, vergaderden
de Staten op vrijdag 16 december 2016. Een vergadering waarin
verscheidene beslissingen werden genomen, beslissingen die in
mijn ogen overwegend zeer wel overwogen en werkelijk
toekomstgericht werden genomen.

Tegelijkertijd voor mij reden om mijn tot dat ogenblik zeker
kritische opstelling sterk te nuanceren en mijn opmerkingen in
aantal terug te brengen.

U kunt stellen dat als een besluit is genomen, de zaak is afgedaan.

Dat is echter slechts ten dele correct, zoals ik hiernavolgend aan U voorleg.

De directe aanleiding om me daadwerkelijk tot U te wenden is een berichtje in de Provinciale Zeeuwse Courant van zaterdag 3 december 2016, waar wordt gemeld dat de laatste twintigduizend losse dagkaarten voor Concert at Sea vrijdagochtend binnen een uur verkocht waren terwijl de week ervoor in no-time alle weekendkaarten waren gesloten. Thans reageren vele mensen teleurgesteld omdat ze geen kaarten hebben weten te bemachtigen.

Op dat moment kwam mijn ergernis weer boven over een berichtje vanuit Gedeputeerde Staten waarvan ik enige tijd eerder kennis nam. Daarin werd gemeld dat de subsidie aan het Bevrijdingsfestival zal worden teruggebracht van Euro 29.000,-- naar Euro 12.000,- . Een bericht dat me schokte, verbaasde en vervolgens hevig verontwaardigde. Dit te meer omdat tegelijkertijd werd gemeld dat de subsidie aan het Concert at Sea (Euro 52000,--) onveranderd zou blijven.

Ik meen dat de gemiddelde leeftijd van bijna alle provinciebestuurders evenals die van welhaast alle thans fungerende bestuurders, erin resulteert dat U niet welbewust de tweede wereldoorlog hebt meegemaakt. Dat hoeft niet te betekenen dat de ervaringen van ouders of grootouders U niet interesseren. Wij allen hebben de taak belangrijke punten uit onze geschiedenis door te geven.

Die hiervoor genoemde oorlog trof ons hele land, maar was toch op een aantal locaties zwaarder dan op andere plaatsen en met name de laatste oorlogs-winter bracht veel leed.

Hoopvol werd uitgekeken naar de verrichtingen van het geallieerde bevrijdingsleger dat in 1944 vanuit Frankrijk naar het noorden oprukte.

De bevrijding van de vijand van het zuiden en midden van onze provincie liet op vele plaatsen diepe sporen achter, vooral in Zeeuws Vlaanderen en op Walcheren.

Toen dan ook in 1945 de capitulatie landelijk een feit was en de bevrijding werkelijk kon worden gevierd, gold algemeen het

devies “ dit nooit meer”. Dit mogen we nooit meer vergeten en moet ons volk zich blijven herinneren tot in lengte van dagen. Landelijk werd vastgesteld dat de jaarlijkse feestelijke herdenking zou plaats hebben op 5 mei, vooraf gegaan door een stijlvolle herdenking van de gevallen op de avond van 4 mei. In het gehele land werd daaraan van dorp tot stad gevolg gegeven en bloeide de onderlinge eensgezindheid op. Ook in onze provincie werden tot in de kleinste plaatsen buurtverenigingen opgericht en beleefden oranje-comite's en -verenigingen hoogtijdagen.

In de loop van de jaren is er van de veelheid aan activiteiten een deel verdwenen. Lokaal leeft gelukkig de uiting van de destijds opflakkerende gevoelens nog steeds, en gelukkig ook in vele Zeeuwse plaatsen. Plaatselijk ook zijn school-leerlingen betrokken bij het onderhoud van graven van gesneuvelden en verzorgt het betreffende gemeentebestuur een kranslegging, al of niet met een speciale omlijsting, bij een monument voor gevallen. In breder verband vinden binnen onze provincie al jaren lang het Bevrijdingsfestival en de Van Randwijck-lezing plaats. Activiteiten waarmee, naar ik meen, Zeeland en de Zeeuwen op waardige wijze de “ Vrijheid van Zeeland “ herdenken.

Ik realiseer me dat het werkelijk bewondering mag wekken dat Blöf kans ziet op zo korte tijd een commercieel evenement geheel uitverkocht te krijgen.

Ook elders in het land zijn vergelijkbare veel-bezochte evenementen bekend waar grote groepen ,vooral jongeren, op af komen en er kennelijk veel plezier aan beleven. Werkelijk telkens een compliment waard, maar door het gegarandeerde succes is, naar ik meen, subsidie volstrekt overbodig. Een provinciale waardering kan, ingeval U die wilt tonen, bijvoorbeeld ook blijken door de uitreiking van een (culturele) prijs.

Het leveren van een provinciale financiële bijdrage aan deze activiteit, terwijl tegelijkertijd aan de waardige herdenking van onze bevrijding een deel van de ondersteuning wordt onthouden, is voor mij onaanvaardbaar.

Geheel in lijn der verwachting, wordt gewezen op het grote belang dat de provincie zal hebben met deze publiekstrekker.

Herinner u de finish van de Tour de France op Neeltje Jans waar ook gouden bergen uit voort zouden vloeien.

Als televisiekijker heb ik daarvan zeer weinig meegekregen. Het gedoe over de bezoekersaantallen die toch wel sterk afweken van Uw prognoses was er niet voor niets. Ik ben van mening dat hier het begrip “ halveringstijd “ van toepassing is. Zoals bijvoorbeeld bij gif en radioactiviteit op een zo snel mogelijke halvering van de waarden en derhalve de risico's wordt gehoopt, zo hoopt U bij de evenementen op een zeer lange herinneringsbeleving. Iets waaraan in deze, zelden wordt voldaan.

Geachte bestuurders, op 14 december kwam het bericht naar buiten dat het collegevoorstel voor het korten van het subsidiebedrag ten behoeve van het Bevrijdingsfestival wordt gehandhaafd. Een beslissing die me niet erg verbaasde maar die me wel heel erg teleurstelde.

Ik ben teleurgesteld met betrekking tot de inhoud ervan maar zeker niet minder om de daarmee getoonde belevingskwaliteiten van het College.

Uit het artikel in de krant op de eerste pagina van het Zeelandgedeelte getiteld “ 't Ene festival is het andere niet' “ blijkt zonneklaar dat U klaarblijkelijk niet subsidieert om een evenement te waarderen en overeind te houden maar dat U geld toeschuift naar gebeurtenissen waarmee of waardoor de provincie mooi voor de dag komt. Dit is, met permissie, voor mij een laakbaar en niet te verteren uitgangspunt. Dan moet ik tot mijn spijt constateren dat klaarblijkelijk “ het ene bestuur het andere niet is “.

De aan het woord zijnde gedeputeerde verklaart dan dat eerder sprake is van sponsorgeld dan van subsidie, en dat betekent dat de provincie inderdaad financieel steunt voor de tegenprestatie dat het programma reclame maakt voor de sponsor. In mijn ogen een overheidsbestuurder onwaardig.

Ik uit tegelijkertijd mijn oprechte waardering richting die statenleden die, zoals ook uit het artikel blijkt, hun onbegrip toonden voor het terugbrengen van de subsidie aan het Bevrijdingsfestival.

Met nog meer waardering las ik op 17 december het bericht dat een Statenmeerderheid in een weinig gebruikt onderhoudspotje ruimte heeft gevonden de korting alsnog terug te draaien. Van mijn kant: hulde en oprechte dank.

Echter, dit is een incidentele oplossing voor 2017.

Ik meen te mogen stellen dat wel duidelijk is geworden dat zowel in onze Zeeuwse samenleving als binnen de Staten geen meerderheid wil korten op de financiën voor een waardige herdenking van onze bevrijding. Ik doe dan ook, nu er tijdsruimte is, het dringende verzoek binnen de aanstaande begroting ruimte te creëren om onaangename ontwikkelingen als hiervoor geschetst, voortaan te voorkomen. Daarbij ga ik ervan uit dat U de oorlog en met name de bevrijding blijvend waardig zult willen herdenken.

Het financiële beleid van de provincie wekt al meerdere jaren niet alleen bij mij, maar ook breder weinig bewondering. Beperking van uitgaven waar het kan is dan zeker gewenst. Weloverwogen keuzes zijn dan nodig. Begrijpelijk. Maar als dat ertoe leidt dat U gaat kiezen voor die onderwerpen waarmee wij of wellicht beter nog “ U “ goed in de publieke belangstelling zal komen te staan, en de jaloezie kan opwekken van andere provinciebestuurders en tegelijkertijd een al hiervoor beschreven waardige herdenking van onze bevrijding daaraan ondergeschikt maakt, dan zijn we naar mijn inzicht, ver gedaald.

Nog niet zo lang geleden hoorde ik een afscheid nemende gedeputeerde zeggen “ Ik heb meer gedaan dan op de winkel passen.” Dat kan voor hem gelden; ik heb sedertdien al meerdere malen gedacht: “ Laten we gelukkig zijn in Zeeland dat de provincie geen winkel is, want dan was die waarschijnlijk al jaren failliet “.

Ik wil niet nalaten op te merken dat ik met waardering constateerde, dan wel meende te proeven dat op 16 december

meerdere statenleden stelden dat de provincie een zware last uit het verleden meedraagt waarbij veel te lang een veel te hoog rendement uit de energievoorziening ten behoeve van de provinciale financiën is aangewend, en dat ten laste van de Zeeuwse inwoners.

Overigens circuleert recent de idee om de financiële tekorten te dempen met een extra toeslag op de motorrijtuigenbelasting voor de Zeeuwen.

We moeten kennelijk wel echt veel van onze provincie houden om dit ook weer zonder morren te accepteren!

Een onderwerp waarvoor ik eveneens Uw aandacht vraag is het kust-pact of zo U wilt de provinciale kustvisie.

Ik roep, ter inleiding, in herinnering de stormramp van 1953 die zuidwest Nederland zwaar trof.

Een met het aan het einde van wereldoorlog- 2 bestaand gevoel vergelijkbare beleving verspreidde zich opnieuw, en niet alleen in het getroffen gebied, maar in het gehele land: “ dit nooit meer”.

Vanuit deze landelijke beleving en de daaruit volgende beslissingen is het Deltaplan tot uitvoering gebracht en zijn inmiddels alle waterkeringen binnen Nederland langs de kust, de rivieren en de andere wateren in een conditie gebracht dat ze zware aanvallen aan kunnen. Daaraan kan dan ook nog worden toegevoegd dat na het gereedkomen van de Deltawerken de bekledingen van de waterkeringen aan de nieuwste inzichten zijn getoetst, met als resultaat dat ze welhaast alle zwaar zijn versterkt, en de waterkeringen nu zowel qua hoogte, qua massa en met betrekking tot de beschermende bekleding betrouwbaar mogen worden geacht voor het eraan toegewezen doel.

Echter, hoe betrouwbaar op dit moment ook, blijvend moet rekening worden gehouden met verandering van de thans geldende omstandigheden als gevolg waarvan opnieuw versterking van de waterkeringen nodig kan blijken.

Bij de hiervoor genoemde versterking van de hoofdwaterkeringen bleek binnen de te maken verbeteringswerken voorkomende bebouwing niet zelden een probleem. Veel bebouwing is

aangekocht en afgebroken om uitvoering van de werken mogelijk te maken. Op andere locaties zijn extra werken uitgevoerd om bestaande gebouwen dan wel bestaande doelmatige en gewaardeerde infrastructuur-situatie's te kunnen handhaven. Telkens was sprake van omvangrijke meerkosten in verband met die bestaande bebouwing. Toen dan ook de laatste werken gereed waren gekomen, is algemeen gesteld dat in de toekomst geen bebouwing op waterkeringen en op de ertoe behorende stroken, zowel aan de zeezijde als landwaarts moet worden toegestaan. Deze mening werd ruim gedeeld door de Nederlandse waterkering-beheerders, nagenoeg steeds de waterschappen, de Rijkswaterstaat en evenzeer door de diensten die de Provinciale besturen bijstaan, destijds Provinciale Waterstaat geheten. In het beheren en in stand houden van de zandige waterkeringen, zoals duinen met voorliggende stranden deden zich daarna andere nieuwe beheersvormen voor, zoals flexibel kustbeheer, en met name vooral zandsuppleties. Daartoe is een zeer ruime vrije kuststrook noodzakelijk. Omdat ongeacht de hogere betrouwbaarheid van de huidige waterkeringen een calamiteit zich op enige plaats steeds kan voordoen, moet er zorg voor worden gedragen dat de beheerder direct kan ingrijpen en het nodige herstel dan wel de noodzakelijke versterking direct kan uitvoeren. Het primaat van de waterkering moet algemeen gelden. Het valt dan ook, naar ik meen, zeer te betreuren dat aan deze hoofdvoorwaarde wordt, dan wel inmiddels werd geknabbeld. Ik rekende in deze situatie dan ook op een strakke regie van de provincies, te meer omdat bekend is dat er partijen zijn voor wie juist het kustgebied een grote aantrekkingskracht heeft. Met name projectontwikkelaars proberen in de kustgebieden locaties in handen te krijgen en daarop dan bouwbestemmingen te accorderen met de betrokken overheden. Naar mijn stellige overtuiging een volkomen verkeerde ontwikkeling die werkelijk de kop moet worden ingedrukt. En dan komt de betrokken minister in de loop van het jaar met de gedachte dat het bouwen op bepaalde locaties in die kuststrook wel wat kan worden toegelaten. Verschillende partijen komen

snel tegen deze gedachten in verweer met als resultaat dat de minister per omgaande haar uitlatingen terugneemt. Ook in Zeeland wordt aan het College van Gedeputeerde Staten de vraag gesteld of deze risico's hier ook spelen, waarop de betreffende gedeputeerde geruststellend antwoordt (mijn niet woordelijke weergave) dat bouwen op de kuststrook hier niet wordt toegelaten . De provincie werkt aan een kustvisie waarin dat geregeld wordt.

Ongeveer tegelijkertijd komt op Noord-Beveland een soort spoedoverleg tot stand en verrijzen in de kortste keren in opdracht van Roompot-recreaties eerst veertig en daarna nog twintig zogenoemde slaapstrandhuizen. Het tot dan leuke familiestrand met lage duintjes wordt daarmee goeddeels aan de bezoekers ontnomen en vanaf dat moment in handen gegeven van een zestigtal eigenaren.

Naar ik meen, een volkomen onverantwoorde handeling van het Noord-bevelandse gemeentebestuur. Ik meen me te herinneren dat in een staten-vergadering over deze gang van zaken een vraag werd gesteld, waarop (opnieuw mijn woorden) werd geantwoord dat het niet helemaal correct was verlopen. Een beschamende vertoning!

De gemeente ontving van de ontwikkelaar per eenheid een bedrag van Euro 5000,- Ik vraag me nog steeds af wat het verschil is met zogenoemde steekpenningen! In elk geval geen fraaie vertoning.

Op initiatief van de minister, ervan uitgaande dat ik het me goed herinner, hebben alle belanghebbende partijen, onder anderen de overheden, recreatie-organisaties en natuurorganisaties overleg gepleegd en kwam het bericht naar buiten dat een zogenoemd kustpact was overeen gekomen , waarvan de ondertekening spoedig zou volgen.

Wat volgde was ongeveer per omgaande een mededeling vanuit de recreatiebedrijven dat zij zich van ondertekening onthielden, omdat de "gastvrijheidseconomie" er door zou worden geschaad!! En ondertussen neemt de aandrang vanuit met name projectontwikkelaars hier en in vele kustgebieden om

bouwrechten te verwerven toe. Haast is feitelijk geboden teneinde te voorkomen dat de regels te laat komen.

Dit alles als “ Wat er aan voorafging”

En nu, weer op die als het ware vruchtbare 16-e december, komt de Zeeuwse kustvisie in hoofdlijnen naar buiten.

Details daargelaten en ervan uitgaande dat gesjoemel als hiervoor beschreven niet wordt toegelaten, lijkt het me een nuttig stuk.

Bij een recent bezoek aan West Zeeuws Vlaanderen werd ik getroffen door de aldaar in gang zijnde bouwplannen, en vroeg me toen af of alles daar inderdaad binnen de kustvisie zal passen.

Laten we het hopen!

Naar ik meende te concluderen levert Waterdunen in elk geval voor Molecaten zeker ruimte op, waarschijnlijk meer dan voor de provincie Zeeland.

Tenslotte constateerde ik met veel genoegen dat, alweer op 16 december voor de aansluiting van de Sloeweg de meerderheid van de statenleden de voorkeur uitsprak voor de meest complete oplossing.

Mijn eigen voorkeur voor deze variant is niet gebaseerd op beredeneerbare voordelen van de nu gekozen oplossing, maar vooral op de overweging dat als te zijner tijd op basis van de dan inmiddels plaats gehad hebbende ontwikkelingen de behoefte aan deze variant zou blijken, uitvoering daarvan niet mogelijk geacht zal worden in verband met de dan onverantwoorde meerkosten die met zo'n ingrijpende reconstructie samenhangen.

Geachte bestuurder, als U van de voorgaande inhoud hebt kennis genomen, dan dank ik U daarvoor zeer en ik neem de vrijheid U beleefd te verzoeken er in Uw aanstaande overwegingen dan wel beslissingen, zo ver die raakvlakken hebben met de door mij genoemde onderwerpen, er rekening mee te willen houden. Daarvoor betuig ik U allen, bij voorbaat, mijn dank.

Hoogachtend,